

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004173

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-11-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сун Яньбо --

2. Yanbo Song

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 023

Назва наукової спеціальності: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Дата захисту: 21-01-2026

Спеціальність за освітою: Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 36176

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.31.21, 18.31.22

Тема дисертації:

1. Сучасна скульптура Китаю: типологія та художня образність (кін. XX – XXI ст.)
2. Modern Chinese Sculpture: Typology and Artistic Imagery (late 20th – 21st centuries)

Реферат:

1. Дисертація присвячена дослідженню становлення, розвитку та художнім особливостям сучасної скульптури Китаю в період 1980-х – 2020-х років. Робота висвітлює ключові етапи еволюції пластичної мови, що відбувалися внаслідок соціально-політичних і культурних трансформацій у КНР. Досліджується використання інноваційних матеріалів, розширення технічного арсеналу та інтеграція крос-культурних мотивів у творчості провідних китайських митців-скульпторів, що сприяло формуванню унікальної художньої ідентичності на тлі процесів «дескульптуризації» та залучення перформативних практик, які радикально змінили традиційне розуміння скульптури. Розкриття цих питань, що охоплюють малодосліджений період, а також необхідність систематизації його художніх напрямків та періодизації, обумовлює наукову актуальність роботи. Мета дослідження – дослідити та проаналізувати специфіку розвитку сучасної скульптури Китаю у контексті змін, експериментів та трансформацій пластичної художньої мови, застосування нових матеріалів та технік, зміни векторів еволюції скульптури як феномену китайського образотворчого мистецтва останньої третини XX – початку XXI ст. Об'єктом дослідження є

сучасна скульптура Китаю як вид образотворчого мистецтва. Предмет дослідження – проблематика розвитку та трансформації сучасної скульптури Китаю у контексті еволюції матеріалів, технік, сюжетно-тематичних та образно-стилістичних особливостей. Наукова новизна роботи полягає в тому, що у дисертації вперше здійснено порівняльний аналіз китайської, української та західної історіографії розвитку сучасної китайської скульптури; виявлено методологічні та аксіологічні розбіжності у підходах до проблеми «сучасності» скульптури Китаю; обґрунтовано та введено в науковий обіг методологічний апарат для аналізу сучасних китайських скульптурних практик, що виходять за межі традиційного статуарного та фігуративного розуміння, зокрема через призму концепції «дескульптуризації»; обґрунтовано триетапну періодизацію розвитку сучасної китайської скульптури (1980-ті – «нова хвиля», 1990-ті – «концептуалізація форми», 2000-ні – «дескульптуризація та крос-культурність»), яка відрізняється від існуючих за ключовим критерієм трансформації поняття «пластична форма»; проаналізовано та систематизовано застосування нетрадиційних для китайської академічної школи матеріалів і технік як естетичної та соціальної програми, що відображає розрив із соцреалізмом та пошук «нової правди» об'єкта; виокремлено та теоретично обґрунтовано тенденцію «нової формальності» у скульптурі 2000-х рр.; показано повернення до фігуративності та форми через призму цифрових технологій, а також у контексті крос-культурної взаємодії; проведено іконографічний та формальний аналіз костюма як формоутворюючого елемента в сучасній китайській скульптурі та носія культурного, соціального та політичного нарративу на межі природного (тіло) та штучного (одяг); доведено, що трансформація академічної школи скульптури на початку XXI ст. є не запереченням сучасності, а її інтеграцією через якісний синтез традицій та новацій. У першому розділі аналізуються історіографія, джерела та методи дослідження проблеми. Розглядається стан вивченості питання, починаючи з внутрішніх, китайських досліджень про мистецтво періоду 1980-х – 2020-х рр. Особлива увага приділяється китайській історіографії та еволюції поглядів на проблему концепції «сучасності» скульптури в роботах 1990-х – 2000-х рр., коли китайські мистецтвознавці активно шукали критерії для оцінки нових явищ. У другому розділі увага приділена аналізу етапів розвитку та особливостей періодизації сучасної скульптури Китаю, що є ключовим для розуміння її еволюції. Розділ охоплює період від становлення мистецтва «нової хвилі» 1980-х рр. до еволюції на початку XXI ст., розділяючи його на три основні фази. Перша фаза – становлення сучасної скульптури в контексті мистецтва «нової хвилі» 1980-х рр., відзначена «формальною революцією» та трансформацією скульптури як виду образотворчого мистецтва. Друга фаза – скульптура 1990-х рр. у контексті концептуальних практик. Зрештою, третя фаза – еволюція китайської скульптури початку XXI ст., що характеризується тенденціями «дескульптуризації». У третьому розділі аналізуються тенденції розвитку скульптури Китаю на початку XXI ст.: пошук актуальних образів, інтеграція матеріалів, поява «нової формальності», фокусуючись на сучасних художніх процесах. Розділ в цілому вивчає нову пластичну мову сучасної скульптури Китаю у контексті інновації матеріалів та технік. Дисертація завершується змістовними висновками, які узагальнюють результати дослідження та відповідають визначеним позиціям наукової новизни, меті та завданням дисертації.

2. The dissertation is devoted to the study of the formation, development and artistic features of modern Chinese sculpture in the period from the 1980s to the 2020s. The work highlights the key stages of the evolution of the plastic language that occurred as a result of socio-political and cultural transformations in the PRC. The use of innovative materials, the expansion of the technical arsenal and the integration of cross-cultural motifs in the work of leading Chinese sculptors are studied, which contributed to the formation of a unique artistic identity against the background of the processes of "desculpturization" and the involvement of performative practices that radically changed the traditional understanding of sculpture. The disclosure of these issues, which cover a little-studied period, as well as the need to systematize its artistic directions and periodization, determines the scientific relevance of the work. The purpose of the study is to investigate and analyze the specifics of the development of modern Chinese sculpture in the context of changes, experiments and transformations of plastic artistic language, the use of new materials and techniques, changes in the vectors of the evolution of sculpture as a phenomenon of Chinese fine art in the last third of the 20th – early 21st centuries. The object of the study is modern Chinese sculpture as a type of fine art. The subject of the study is the problems of the development and transformation of

modern Chinese sculpture in the context of the evolution of materials, techniques, plot-thematic and figurative-stylistic features. The scientific novelty of the work lies in the fact that the dissertation first carried out a comparative analysis of Chinese, Ukrainian and Western historiography of the development of modern Chinese sculpture; methodological and axiological differences in approaches to the problem of "modernity" of Chinese sculpture were identified; a methodological apparatus for the analysis of modern Chinese sculptural practices that go beyond the traditional statuary and figurative understanding has been substantiated and introduced into scientific circulation, in particular through the prism of the concept of "desculpturization"; a three-stage periodization of the development of modern Chinese sculpture has been substantiated (1980s – "New Wave", 1990s – "conceptualization of form", 2000s – "desculpturization and cross-culturality"), which differs from existing ones by the key criterion of the transformation of the concept of "plastic form"; the use of materials and techniques that are unconventional for the Chinese academic school as an aesthetic and social program, reflecting the break with socialist realism and the search for a "new truth" of the object, has been analyzed and systematized; the trend of "new formality" in sculpture of the 2000s has been identified and theoretically substantiated; a return to figuration and form is shown through the prism of digital technologies, as well as in the context of cross-cultural interaction; an iconographic and formal analysis of the costume as a form-forming element in modern Chinese sculpture and a carrier of cultural, social and political narrative on the border of the natural (body) and the artificial (clothes) is carried out; it is proved that the transformation of the academic school of sculpture at the beginning of the 21st century. is not a denial of modernity, but its integration through a qualitative synthesis of traditions and innovations. The first chapter analyzes the historiography, sources and methods of researching the problem. The state of knowledge of the issue is considered, starting with domestic, Chinese studies on art of the period 1980s – 2020s. The second chapter focuses on the analysis of the stages of development and features of the periodization of modern Chinese sculpture, which is key to understanding its evolution. The section covers the period from the emergence of the "New Wave" art of the 1980s to the evolution at the beginning of the 21st century, dividing it into three main phases. The third chapter analyzes the trends in the development of Chinese sculpture at the beginning of the 21st century: the search for relevant images, the integration of materials, the emergence of a "new formality", focusing on modern artistic processes. The dissertation concludes with meaningful conclusions that summarize the results of the research and correspond to the defined positions of scientific novelty, the goal and objectives of the dissertation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Сун Я. Розвиток скульптури Китаю 1980–2020-х років у китайських дослідженнях про мистецтво // ХУДПРОМ: Український журнал з мистецтва і дизайну. 2024. Т. 26, № 2. С. 102-108.
- Тарасов В., Сун Я. Пошук нової пластичної мови сучасної скульптури Китаю у контексті інновацій матеріалів та технік // Український мистецтвознавчий дискурс. 2024. № 5. С. 145–152.
- Сун Я. Роль костюму як художнього засобу тілесної репрезентації в сучасній скульптурі Китаю // ХУДПРОМ: Український журнал з мистецтва і дизайну. 2025. Т. 27, № 1. С. 177-186.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Котляр Євген Олександрович

2. Yevgen O. Kotlyar

Кваліфікація: к. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія дизайну і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02071145

Місцезнаходження: вул. Мистецтв, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рибалко Світлана Борисівна

2. Svitlana B. Rybalko

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5873-2421

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківська державна академія культури

Код за ЄДРПОУ: 30036001

Місцезнаходження: Бурсацький узвіз, Харків, Харківський р-н., 61057, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабунич Юлія Ігорівна
2. Yuliia I. Babunich

Кваліфікація: к. мист., доцент, 17.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-1947-8325**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Львівська національна академія мистецтв**Код за ЄДРПОУ:** 02071027**Місцезнаходження:** вул. Кубійовича, Львів, 79011, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Токар Марина Іванівна
2. Maryna Tokar

Кваліфікація: к. мист., професор, 17.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківська державна академія дизайну і мистецтв**Код за ЄДРПОУ:** 02071145**Місцезнаходження:** вул. Мистецтв, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Ковальова Марія Миколаївна
2. Mariia Kovalova

Кваліфікація: к. мист., професор, 17.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Харківська державна академія дизайну і мистецтв**Код за ЄДРПОУ:** 02071145**Місцезнаходження:** вул. Мистецтв, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Соколюк Людмила Данилівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Соколюк Людмила Данилівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Штан Геннадій Валерійович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна